# De evolutie van het voorschrijven van opioïde pijnstillers in de huisartsenpraktijk. Indicatiestelling voor het voorschrijven van opioïde pijnstillers bij chronische niet-kanker gerelateerde pijn.

**Haio:** BAFORT Jan , KUL
**Promotor:** MATHEI Cathy , KUL
**Praktijkopleider:** BALCAEN Christine

**Context:** Het langdurig gebruik van opioïden en de mogelijke gevolgen van dit gebruik op langere termijn roepen steeds meer bezorgdheden op. Er is op heden onvoldoende evidentie dat het langdurig gebruik van opioïden een positieve impact heeft op de pijncontrole en op het fysiek functioneren bij patiënten met chronische niet-kanker gerelateerde pijn. Uit verschillende Europese studies blijkt er echter de laatste jaren een stijging te zijn van het gebruik van opioïden voor chronische niet-kanker gerelateerde pijn. Er is echter weinig informatie beschikbaar over de onderliggende aandoeningen waarvoor opioïden voorgeschreven worden.

**Onderzoeksvraag:** De opzet van deze studie bestaat eruit om: 1. De trends in de prevalentie van het langdurig gebruik van opioïden te evalueren bij patiënten met cox-/gonartrose en lage rugpijn. 2. Analyse van het aandeel van de onderliggende aandoeningen binnen de populatie van langdurige gebruikers van opioïden. 3. Evaluatie van het gelijktijdig gebruik van benzodiazepines en antidepressiva binnen de populatie van langdurige gebruikers van opioïden met artrose en/of lage rugpijn.

**Methode:** Databank analyse op basis van de beschikbare gegevens van het INTEGO-netwerk. Alle patiënten jonger dan 18 jaar en patiënten met een diagnose van kanker, 5 jaar voor het eerste voorschrift van opioïden, werden geëxcludeerd uit deze studie. Alle patiënten met 3 of meer voorschriften voor opioïden gedurende 1 jaar werden geïncludeerd. De data werd geanalyseerd voor de volgende subgroepen: patiënten met cox-/gonartrose en patiënten met lage rugpijn. Het gelijktijdig gebruik van benzodiazepines en antidepressiva met opioïden werd ook geanalyseerd.

**Resultaten:** De prevalentie van het langdurige gebruik van opioïden steeg van 0,52% in 2000 tot 1,56% in 2016. Voor alle subgroepen werd deze stijging waargenomen. De hoogste stijging in prevalentie werd gezien bij patiënten met niet uitstralende lage rugpijn. Van alle patienten met artrose en/of lage rugpijn, gebruikten 36,51% gelijktijdig benzodiazepines en 37,31% gelijktijdig antidepressiva met opioïden in 2016.

**Conclusie:** Het langdurig gebruik van opioïden steeg significant in België tussen 2000 en 2016, inclusief voor patiënten met artrose en lage rugpijn. Er is een hoge prevalentie van het gelijktijdig gebruik van benzodiazepines en antidepressiva bij patienten met artrose en/of lage rugpijn. Deze bevindingen zijn niet in lijn met de huidige aanbevelingen van de klinische richtlijnen. Het is belangrijk dat zorgverleners gesensibiliseerd worden over de indicatie en de therapeutisch verwachtingen van het langdurig gebruik van opioïden.